

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40.—

polletno Din 20.—

posamezna številka . . . Din 1.—

Glasi „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri pošni branilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 17. julija 1931.

Štev. 28.

Lovro Pičman:

Jugoslovanska ideja je zmagala – obrtništvo se je izreklo za ločene zbornice

Podčrtati hočem na tem mestu, kako velevažnega pomena so za državo in obrtništvo samostojne obrtne zbornice in kaj vse lahko od njih pričakujemo. Predpogoj je medsebojno zaupanje, medsebojno spoštovanje, če se hoče nekaj stvariti, kar bi bilo v skupno dobroto. Kakor pri vsaki posamezni družini ali podjetju, pa naj si bo to podjetje maloobrnitiškega, trgovskega, pa čeprav industrijskega značaja, izključeno je, da bi taka družina ali pa podjetje uspevali, ako ni med družbenimi člani zaupanja in medsebojnega spoštovanja. V takem slučaju pomeni tako stanje neizogiben razpad obstoječega, in sicer ne le v nepopisno škodo narodu kot takemu, temveč še mnogo večjo škodo države. Kakor je prepotrebna vez skupnosti v družini, tako je prepotrebno, da se ves jugoslovanski narod naveže v medsebojne stike, goji prijateljstvo in čuva obvarovana dobra, odstranjuje po najlepši harmoniji vse slabo, kar bi lahko bilo v škodo narodu in državi.

Istotako, kakor za prej omenjeno velja za vsakega jugoslovenskega obrtnika in mu mora biti tako nacionalna, kakor narodna dolžnost, če ne rečem naravnost potreba, da res iskreno in bratsko ter dejansko delamo na tej slogi v smislu manifesta Nj. Vel. kralja s tovariši Srbi in Hrvati. Brez sporazuma, brez edinstva je tako nam, kakor njim samim nemogoče prav uspešno delo. Zadnje čase sem bil precej v zvezah in v osebnih stikih zlasti z našimi tovariši Srbi, bil sem med njimi navzoč na raznih diskusijah v Parizu, na mednarodnem obrtnem kongresu in drugod in moram jasno priznati, kakor jim priznavajo prvaki večjih narodov, da so naši tovariši Srbi na čelu z gosp. Stojanovičem, Lazarevičem itd. na prvem mestu splošnega obrtniškega pokreta. Odkrito moram priznati, da so to možje, s katerimi je potrebno računati in je z njimi mogoče govoriti jasno, iskreno in odločno, ki pa nikakor ne marajo stikov z obrekovalci, hinavci in dvoličnimi pojavami. Vsled tega odgovarjam s tem na kratko vsem onim, ki so jih za časa propagande v ljubljanski oblasti obrekovali in napadali v raznih dnevnikih in je bil celo g. Rebek eden tistih, ki je poskrbel celo v našem lastnem glasilu prostor za tovrstne izpade na njegovo osebo, ne oziraje se na proteste večine. Gospodje, pri katerem delu ste sicer Vi, kot neobrnitiški igrali največjo vlogo in ki se sicer hočete sedaj skrivati pod lepimi naslovi, ne boste nas prevarili, kajti mi vemo vsi predobro, da Vas še besede niso iskrene in niso v skladu ne z državno politiko in ne z obrtniškimi interesi. Gospodje, obrekovali ste tudi nas na najmerodajnejših mestih, češ, da delamo razdor med obrtništvom, da imamo določene cilje, za katerimi se krije negotovost in da stoji v ozadju

oseba, ki jo ne imenujete, le ugibate in mi sami zanjo ne vemo. Pa vzemite v roko ogledalo in videli boste, kako nečedno in obrtniškega ponosa nevedno je delo, ki ga vršite v našo škodo. Svetujem Vam, da pustite obrtništvo v vseh njegovih akcijah po svoje odločevati in ne delajte po starem strankarskem sistemu, zakaj uverjeni bodite, da bomo v par tednih, pa najsi se ti tedni raztegnejo v mesece, vsi jugoslovanski obrtniki združeni v eni in močni organizaciji. Naše obrtništvo danes že tudi zdravo misli, ve kaj lahko terja od države in tudi, ker se zaveda kaj ji mora dajati in ji bo tudi lahko dajalo, ker ni pokvarjeno in je dovolj narodno in državno zavedno. Nas je mnogo, Vas je pa malo in ste bodisi tako pokvarjeni ali pa zaslepljeni. V pomirjenju trgovcem in industrijem pa ugotavljam samo to, da bodite brez skrbi, ker Vam ne bomo jemali ničesar, kar ni naše in tudi ne ponujali, kar ni Vašega. Prepričani smo namreč, da ste enako zmožni preživljati se Vi, kakor se je zmožno preživljati obrtništvo. Napačno je Vaše naziranje, če si ustvarjate sedbo, da bo s tem kaj trpelo slovensko gospodarstvo radi ločenih zbornic, v nevarnih slučajih pa Vas zagotavljamo že danes, da se stavimo na razpolago delu za splošno dobro naroda in bomo delali roko v roki.

Nastaja vprašanje, kakšne koristi imata lahko država in obrtništvo od samostojnih obrtnih zbornic. Obrtništvo bo v lastnih zbornicah številneje zastopano po strokah, ne pa tako, da bi imela ena stroka več zastopnikov, deset ostalih strok pa nobenega, kakor je to v sedanji zbornici, ki je strankarsko sestavljena. V taki zbornici se bodo vsa pereča vprašanja, bodisi glede izdaje obrtnih listov, sušmarstva, vpliva na vajeniško šolstvo, državne dobave itd. vse drugače reševale, kot pa dosedaj. V novi lastni zbornici ne bodo igrali vloge višji vplivi, in kar je še posebej važno, prišli bomo v stik z vsem jugoslovanskim obrtništvom, se medsebojno spoznavali, širili eden proti drugemu medsebojno zaupanje, zato bomo tudi na vseh merodajnih mestih zadostno upoštevani, naša okolica bo zadovoljna, država bo imela v nas dobro oporo, zato nam bo pa lahko tudi upravičeno nudila, kar bomo rabili.

Naš klic je jasen in odločen: proč s separatizmom, kajti mi hočemo v lastni hiši postati sami gospodarji, postanimo v državi močan korpus, zato si podajmo roke z brati Srbi in Hrvati, da postanemo močna sila, polna najčistejše in neškalskane volje do pravičnega dela v ločenih obrtnih zbornicah!

Vas, brate Srbe in Hrvate pa najlepše vabimo, da nam pomagata graditi to mogočno stavbo obrtniške solidarnosti in pravice obrtniškega samoodločevanja!

Za dobrobit obrtništva

Pod tem naslovom priobčuje ljubljanski dnevnik o sestanku učiteljev, ki obiskujejo merkantilni tečaj na Tehniški srednji šoli za obrtne nadaljevalne šole.

Razveseljuje nas dejstvo, da so se zavzeli učitelji za naše vajence, ki posejajo obrtne nadaljevalne šole in da jim tam nudijo kar največ mogoče teoretične izobrazbe za njihov poklic. Da pa morejo vršiti to vzgojno metodo tako, kot je v resnici potrebno, so med raznimi točkami razgovora poudarjali tesnejše sodelovanje z mojstri, pomočniki in učitelji, in sicer potom raznih sestankov, ki naj bi bili predmet, kako vzgajati obrtni naraščaj, da bo res v ponos nam in naši domovini. Danes niso več časi cehovstva, ko je šel naš komaj izučeni pomočnik brez prave in potrebne teoretične vzgoje v svet, kjer se je moral učiti in urediti vsestransko, da se je lahko po več letih vrnil domov ter pričel izvrševati samostojno svojo obrt, ki pa je ravno vsled tega, da se je izpopolnil v inozemstvu zaslovel posameznik kot dober obrtnik.

Danes so pa časi povsem drugačni. Imamo razne šole, razne tudi specialne poklice, ki zahtevajo že gotovo teoretično predizobrazbo mladine, ki se hoče posvetiti tej ali oni obrti; so tudi obrti, ki zahtevajo celo malo maturo, predvsem najdemo te v koncesioniranih obrtih in drugih.

Brez dvoma je pa treba polagati največjo pažnjo s strani vzgojiteljev, kakor tudi učiteljev v šoli na posamezne učence, če imajo ti veselje do obrti in poklicev. Mnogokrat je ravno napačna izbira ali neinformiranost vzgojiteljev ali pomanjkanje veselja, večkrat tudi prisiljenost pod katerimkoli vzrokom v učenje obrti vzrok, da ne napreduje učenec tako, kot bi moral. Zaradi tega je dolžnost učiteljev, na drugi strani pa zopet staršev in mojstrov, da se informirajo v šoli, ako je sposoben njihov sinko ali hčerka za to ali ono obrt.

Da preidem dalje k stvari; ko se že učenec uči, moram konstatirati zopet različne momente v katerih se vajenec ali vajenka nahaja. Predvsem kakšen je mojster, ali se zanima za učenca posebno v času, ko je v preizkušnji dobi (običajno en mesec), kaj je mogel v tem času konstatirati, da-li je sposoben in ali ima res pravo veselje do te obrti. Okolica takih vajencev je tudi največkrat posledica vzgoje v moralnem smislu. Če je pomočnik in so vajenci — sotovariši dobro moralno vzgojeni, bo na vsak način tudi vzgoja novega tovariša istotako dobra. Kar se pa tiče vzgoje v obrtno nadaljevalni šoli, je pa že ta določena po tozadevnem načrtu, toda pridnost in napredovanje je pa vsekakor odvisno od življenja posameznika v okolici, v kateri se nahaja izven šole.

Vzajemno sodelovanje mojstrov, učiteljev in pomočnikov v šolskih odborih obrtno nadaljevalnih šol nikakor ne bo škodovalo interesom stvari, nasprotno ji bo še koristilo, kajti danes imamo že polno dobrih pomočnikov, ki so izobraženi praktično in teoretično. Slednje so si pridobili z nadaljnjim študijem na posebnih oddel-

Slavnostna

otvoritev Obrtnega doma v Celju

se vrši v nedeljo, dne 19. julija 1931

S P O R E D :

1. Ob 6.30 zjutraj obhod godbe po mestu.
2. Ob 7.45 sprejem gostov na kolodvoru in pohod pred Obrtni dom.
3. Od 8. do 10. dop. koncert železničarske godbe pred Obrtnim domom.
4. Ob 9. dop. blagoslovitev in otvoritev Obrtnega doma.
5. Od 9.30 do 10.30 dop. ogled razstave Obrtno-nadaljevalne šole v Obrtnem domu.
6. Ob 10.30 dop. okrožni obrtniški zbor Zveze obrtnih društev dravske banovine v Celju v dvorani Obrtnega doma.
7. Slavnostni obed v mali dvorani Celjskega doma.

Sporod proslave 20letnice Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju.

V soboto na predvečer bo na Glavnem trgu promenadni koncert domače godbe. V nedeljo zjutraj bo sprejem gostov na kolodvoru, ob pol 9. uri pa skupen odhod v mesto. Po službi božji za umrle obrtnike slovesna poklonitev spominu prvega zadrugnega načelnika. Ob 11. uri je zborovanje obrtnikov v hotelu »Stara pošta«, ob 13. uri pa istotam banket. Popoldne ob 16. uri se prične na vrtu hotela »Kranjski dvor« (Peterlin) velika obrtna veselica. Ves dobiček je namenjen za zgradbo Obrtnega doma v Kranju.

kih obrtnih šol, ki jih na ta način usposablja po parletni praksi za samostojno izvrševanje obrti. Prav zato je pa potrebno, da sodelujejo taki pomočniki v teh odborih, kar bo brez dvoma tudi njim v korist in imajo že tukaj tesno zvezo s strokovno izobrazbo učeče se mladine, za katero so prav tako poklicani, kot mojstri in učitelji.

Potrebna duševna vez med vsemi, ki so zainteresirani na strokovni vzgoji je pa naše strokovno časopisje, naš »Obrtni Vestnik«, ki zastopa vse obrti in v katerega piše lahko vsakdo po ljubne članke vzgojno-moralne in strokovne vsebine, izraža misli, poudarja potrebo po tem in onem, opozarja itd. Sploh je »Obrtni Vestnik« naše glasilu, katerega ne bi smel noben obrtnik neprečitane vreči v kot, ampak točno in vestno prečitati in ga dati še drugim pomočnikom in vajencem, da že iz tega razvidijo položaj, v katerem se momentano obrtniški pokret naha-

ja. Je pa tudi dolžnost, da potem tudi sodelujejo z nasveti in opozorili v časopisu. Posebno pa nas razveseljuje dejstvo, da so se zavzeli tudi učitelji za to, da naj se piše v »Obrtni Vestnik«, ki je sedaj največje glasilo obrtništva v Dravski banovini. To, da bodo pisali učitelji v naš list, bo sigurno velike vrednosti, kajti, kdo če ne učitelj mora pravilno poznati svojega učenca in le on more dati informacije o njem, ker ga duševno lahko spozna v treh letih obrtno nadaljevalne šole. Pripomogli bodo s svojimi vzgojnimi članki sigurno veliko k izpopolnitvi našega obrtniškega pokreta, do one višine, ki jo ono zasluži po svojem položaju v naši domovini. »E«

Kaj ste pokrenili?

Sklep občnega zbora je merodajen za nadaljnje delovanje in čudimo se, da so se dosedanji sklepi in izjave brskirale na ljubo nekaterih veljakov, ki so po večini le indirektno prizadeti. Obrtništva naj se ne spravljajo na pota političnih zavijanj. Zahtevamo, da se nas pustijo delati, ker od samih izjav in zavijanj ne vodi pot do resnega dela. Zglasovano je bilo že tretjič in zadnjič za ločene zbornice, sedaj pa zahtevamo delo v pravcu sklepov občnega zbora. Vsem tistim pa, ki so delali razdor in vodili kampanjo proti izjavam stanovskih organizacij ter s tem mnogo škodovali, da se osnutek ni mogel predelati v podrobnosti, tem svetujemo, da naj postanejo parlamentarni, ker v bodoče ne bomo dopustili, da se bo delalo proti večini. Zahtevamo, da se oklevanje opusti in preide k stvarnemu delu za procvit slovenskega obrtništva.

Nikdo nima pravice delati v organizaciji proti sklepom večine, najmanj pa voditelj. Obrtniki bodemo sami napravili red v svojih vrstah in ne potrebujemo nikake tuje pomoči. Zahtevamo pa pojasnila, kaj se je napravilo za ločene zbornice v smislu sklepa občnega zbora in ali se je iskalo stike z obrtnimi organizacijami v ostalih osmih banovinah, ki so že od početka za ločene zbornice.

Vsi jugoslovenski obrtniki imamo iste težnje in želje ter se moramo tudi zavedati, da v skupnosti je moč.

Končno si dovoljujem vprašati, kaj sedaj se namerava sklicati odborova seja Zveze, katero je zahtevala večina odbora, najkasneje do 11. t. m. Do nadaljnjega pa odklanjamo vsako odgovornost za delovanje zveznega načelnika g. Rebeka, za posledice, ki bodo radi tega nastale.

Odbornik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Izvrševanje obrtnih poslov v javnih bolnicah

Radi izvrševanja obrtnih poslov v javnih bolnicah in drugih javnih napravah po lastnih nameščencih so se in se še množijo pritožbe, ker smo na stališču, naj se taka dela vedno odstopajo v izvršitev obrtnikom. Na našo intervencijo Zbornice za TOI je kraljevska banska uprava dravske banovine izdala pojasnilo, da zavodi na področju dravske banovine vobče nimajo naprav, ki bi imele namen izvrševati obrtne posle.

V kolikor so nameščeni po zavodih kvalificirani obrtniki, se to vrši le po naslednjih vidikih:

1. zidarji: da izvršujejo malenkostna nujna popravila zgradb, ki jih je mogoče na mestu odpraviti;
2. mizarji: da popravljajo zavodom inventar, ki postane po malih popravilih zopet rabljiv;
3. ključavničarji: le za strokovna popravila v zavodu samem, ki jih vsled nujnosti ni mogoče oddajati zunanjim obrtnikom;
4. peki: le v zavodih, ki imajo lastno pekarno, kjer se pa peče kruh samo za bolnico.

Vsa večja dela: nabave, zgradbe, dohave in popravila se pa javno izvršujejo in je dana obrtnikom polna možnost, da stavijo svoje ofertne ponudbe.

Obremenitev reklame

»Trgovski list« priobčuje pod gornjim naslovom članek, ki je velike važnosti tudi za obrtnike, in ga zaradi tega v celoti podajamo:

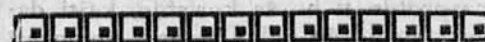
Gospodarsko depresijo povzročajo v naših krajih, kakor je obče znano, kriza v odjemu, ki nikakor ni zadovoljiv. Kupčija je samo takrat rentabilna, kadar more trgovec že v naprej računati, koliko bo po dejanskih prilikah spravil blaga v promet, ker uredi po teh prilikah potem tudi svojo režijo in sploh svojo kupčijo. Radi tega je ravno v slabih časih kupčije opazovati, da se trgovci vedno bolj zatekajo k reklamam, ki naj jim pomagajo dvigniti odjem, ne glede na to, da je reklama draga že sama po sebi in da jo draži še posebej reklamni davek, ki se pri nas še vedno pobira. Reklamni davek sam po sebi ni visok, povzročajo pa v praktičnem življenju vendar le nepravilike, katerim se vsakdo radogne.

Predpisi o reklamnem davku (taksi) se ne nanašajo na table in oglase na trgovskih in obrtnih lokalih. Pripomba 2. k tarifni postavki 8. taksne tarife izrecno določa, da table in oglasi na trgovskih in obrtnih lokalih o predmetih, ki se prodajajo v teh lokalih ali ki so se po značaju obrta prodajali prej, niso zavezane taksi za reklamo. Navzlic temu jasnemu določilu pa se dogaja ravno v zadnjem času, da se zahteva reklamna taksa tudi za take oglase. Naša podjetja dobivajo iz spodnjih krajev po vrsti obvestila, da so morali trgovci za table, ki se tudi pri nas običajno nabijajo na vrata trgovin ali v njihovi bližini o posameznih predmetih, na primer o milu, kavinem nadomestku, čokoladi, pralnih sredstvih itd., plačati takso na reklamo, poleg tega pa še občutno kazen. Na enak način se je hotelo pred leti tudi pri nas postopati, a se je na energičen nastop gospodarskih organizacij vendarle opustila praksa, ki bi ne bila v skladu z zakonom.

Poročila, ki nam dohajajo, kažejo, da nekateri organi ne poznajo zakona. Res je, da se more s pritožbo doseči odpis redne takse in tudi kazni, vendar pa povzročajo pritožba trgovcu sitnosti in nepravilike, poleg tega pa tudi stroške za kolke itd., kar bi lahko vse odpadlo, če bi organi brali in poznali zakon.

Ta poročila nam dajejo povod, da znova opozorimo merodajne faktorje na nujno potrebo, da se ukine obremenitev reklame. V sedanjih težkih časih bi ta ovira gospodarskega udejstvovanja lahko brez škode odpadla. Iz fiskalnega stališča donos reklamne davščine ni tako izdaten, da bi mogel v modernem davčnem sistemu kakorkoli vplivati na državni proračun. Reklamna taksa je obremenitev proizvodnega sredstva gospodarskega značaja. Ravno iz tega razloga se obremenitev reklame v vseh kulturnih državah vedno bolj opuščajo ali vsaj zmanjšujejo. Ako hočejo merodajni faktorji pomagati gospodarstvu, ne smejo pozabiti tudi na reklamne takse, ki povzročajo gospodarstvu precejšnje izdatke in ga ovirajo v prizadevanju, da dvigne odjem, navzlic temu pa državi ne donajajo takih dohodkov, da bi se jim ne mogla odpovedati.

Po naših informacijah se finančna uprava resno bavi z revizijo taksnega zakona. Zaradi tega je ravno sedaj aktualno, da jo opozorimo, da takse, ki imajo značaj periodičnega davka, ne spadajo v taksni zakon in naj se jih, kolikor se smatra, da jih ni mogoče ukiniti, uredi s posebnimi zakoni, na vsak način pa vzame resno v pretres potrebo, da se obremenitev reklame, ki priča stacionirane gospodarske krize nima eksistenčne upravičenosti, brezpogojno ukine, dotedaj pa vse potrebo ukrene, da posamezne davčne uprave ne bodo zahtevale od trgovcev na teh taksah več nego so po zakonu upravičene od njih terjati.

Ali ste že poravnali naročnino?

Poziv načelstvu Zveze obrtnih zadrug!

Izredni občni zbor, kateri je odločil kot vrhovni forum naših obrtnih organizacij, v kakšnem pravcu se mora v bodoče voditi delovanje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, naj izvede vse sklepe občnega zbora ter naj se ne ustraši tudi izvajati konsekvence, če se kdo noče ukloniti večini.

Posebno pažnjo pa naj polaga na to, da naša Zveza pride v prijateljske stike z ostalimi obrtnimi organizacijami v državi v svrhu enotnega in skupnega delovanja v vseh važnih vprašanjih.

Dovolj je bilo dosedaj preprirov zaradi par gospodov, ki niso hoteli zastopati obrtnih interesov, sedaj se mora pristopiti k ustvarjajočemu delu.

Voditelji, kateri ne uživajo več simpatije pri nas, še manj pa v drugih delih naše države, naj se umaknejo, kajti taki ljudje so le balast in otežkočajo delovanje in razmah.

Podeželski obrtnik.

Kongres obrtnikov v Beogradu

V Beogradu se je vršil dne 1. junija kongres »Zemaljskog saveza zanatskih udruženj i esnafa«.

Razprave tega zbora so se odlikovale po svoji izvorni samolastni obrtni politiki, ki je tudi stalno v zvezi z inozemstvom.

Razprave o važnih problemih, socialnih, obrtnega zakona in drugih so bile res v vsakem pogledu tako obširne in temeljite, kakor jih še nismo pri nas nikdar slišali iz ust obrtnih voditeljev.

Teza o ločenih zbornicah je bila tako vsestransko obdelana, da resno dvomimo, da bi se mogoče našel kak odpadnik, ki bi se mogel proti takim temeljitim razpravam zoperstavljati. Tukaj ni navdušenja zbog ideje, ker je ideja že postala meso in kri, le gola potreba, kateri narekuje razum, da so ločene zbornice neobhodna potreba, brez katerih so vse ostale obrtne organizacije le igrače slučajnih odlokov in mnenj neobrnitov.

Tudi na tem kongresu, na katerem so bili navzoči delegati iz vseh krajev, se ni našel judež, ki bi kaj drugega zastopal, kot edino pravilno tezo, da so ločene obrtne zbornice nujna potreba za procvit obrtništva.

S tem je ovržena lažna trditev nekaterih oseb, katere trdijo v reklamne svrhe, da vlada tudi v Beogradu v tem pogledu nesoglasje.

Domači producenti zaščiteni pri javnih dobavah

Centrala industrijskih korporacij je že ponovno insistirala na tem, da se prične točno izvajati člen 85. zakona o državnem računovodstvu, ki omejuje prve licitacije pri državnih dobavah na domače izdelovalce in domače producente. Trgovinski minister je sedaj na to pristal in je na podlagi člena 80. zakona o državnem računovodstvu razposlal vsem ministrom, zlasti pa ministru za promet in ministru za vojske in mornarice, kralj. bankim upravam, upravi državnih monopolov itd. okrožnico, v kateri pravi med drugim: Pokazalo se je, da se je pri licitacijah za državne nabave uvedla praksa, ki nasprotuje zakonu o državnem računovodstvu in da se pri teh licitacijah dovoljuje udeležba tudi tujih producentov poleg domačih. S tem se skoduje domači industriji, ki često ne more tekmovati s tujimi tvrdkami. Zakon o državnem računovodstvu (čl. 85.) predpisuje, da se morajo vselej, kadar gre za predmete in material, ki se lahko nabavi doma, v prvi vrsti upoštevati samo domače tvrdke. Edino tedaj, če predmetov ali materiala ni mogoče dobiti v državi ali pa so cene previsoke, odredi pristojni resorni minister ponovno licitacijo, kjer lahko konkurirajo tudi tuje tvrdke. Ta okrožnica je bila sporočena predsedniku vlade, da se bodo v bodoče vsa ministrstva točno po njej ravnala.

Kaj je novega?

Borzno porčilo. V prošlem tednu so veljale tuje valute v dinarjih, in sicer: Curih (švicarski frank) 10.96, Budimpešta (madžarski pengö) 9.86, Dunaj (avstrijski šiling) 7.93, London (angleški funt) 274.—, Newyork (dolar) 56.86, Pariz (francoski frank) 2.21, Praga (češkoslovaška krona) 1.67, Trst (italijanska lira) 2.95.

Imenovanje pri mednarodnem obrtnem zavodu. Mednarodni obrtni zavod v Parizu je imenoval g. Milana Stojanovića, predsednika beogradske obrtne zbornice, za našega predsednika pri tem zavodu.

Novi inspektor pri ministrstvu za trgovino in industrijo. Upokojeni inspektor finančnega ministristva g. Bodi je bil imenovan za inspektorja pri ministristvu za trgovino in industrijo.

Gradnja železnic. Kakor nam poročajo »Saobračajni pregled«, so v Rusiji od leta 1924. do leta 1928. zgradili 20.153 km novih železnic, v Norveški 379 km, v Jugoslaviji 674 km. V gradnji železniških prog so te tri države na prvem mestu. V Rusiji znaša prirastek železniških prog 35.1 odst., v Norveški 11 odst., v Jugoslaviji 7.3 odst.

Zvišanje obrestne mere v Nemčiji. Državna banka je z veljavnostjo od jutri dalje zvišala diskont od 7 odst. na 10 odst. in lombardno obrestno mero od 8 odst. na 15 odst. — Z današnjim dnem je kritje državne banke v zlatu in devizah padlo pod 40 odst.

Kongres čevljarjev. Dne 6. t. m. je bila v Beogradu v Obrtniški zbornici konferenca čevljarjev, na kateri so sklenili, sklicati v roku meseca dni pokrajinski kongres čevljarjev, ki bi se ga udeležili zastopniki raznih organizacij iz vse države. Na ta kongres naj bi prišli tudi zastopniki usnjarske industrije in trgovine.

Jugoslovensko-avstrijska trgovinska pogodba. V sredo 15. t. m. je prenehala veljavnost določbe dosedanje jugoslovensko-avstrijske trgovinske pogodbe. Kakor znano, je Avstrija to pogodbo odpovedala za 1. julij, potem pa je bila veljavnost dosedanje pogodbe dogovorno med obema državama podaljšana do 15. t. m.

Mednarodni kongres čevljarjev. Beograd, 13. julija AA. Pokrajinska zveza obrtniških društev je obvestila vse čevljarjske organizacije, da jih je avstrijska zveza povabila na mednarodni kongres čevljarjev, ki bo na Dunaju od 10. do 15. septembra t. l. Pri tej priliki bo tudi avstrijska čevljarjska razstava.

Carinarnica na Jesenicah. Ker je ministristvo odobrilo licitacijo del, ki se je že vršila januarja t. l., bo končno le izgrajena toli potrebna carinarnica na Jesenicah. Gradbena dela so poverjena ljubljanski tvrdki Tönnies. S tem je po zaslugi županstva in drugih činiteljev ugodeno dolgoletni želji Jeseničanov.

Povišanje cen moki v Avstriji. S 1. julijem je v Avstriji stopila v veljavo nova carina na krušno žito v višini 8 zlatih kron za stot (doslej 2 zlati kroni) in nova carina na moko v višini 23.5 kron (doslej 6.20 zl. kron). To povišanje, ki znaša pri kg žita 1½ groša in pri kg moke 25 gr., bo praktično stopilo v veljavo za žito nove letine.

Izvoz zlata in zlatih izdelkov. Po čl. 3. zakona o denarju Kraljevine Jugoslavije je izvoz zlata svoboden. Po naših informacijah se morejo svobodno izvažati tudi izdelki od zlata. Ministristvo za finance bo o tem v najkrajšem času obvestilo carinarnice in ob tej priliki jih bo istočasno obvestilo, da je ukinjeno zavarovanje valute ob izvozu blaga.

Konferenca o davku na poslovni promet se bo ponovno vršila v Beogradu, ker je finančno ministristvo vpoštevalo predloge gospodarskih krogov za izpremembo tarife.

Zaklad 227 milijonov dinarjev v zlatu, ki se je potopil z ladjo Trulantia v Severnem morju, nameravajo dvigniti, ker so našli ostanke te med vojno torpedirane ladje.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta štev. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon štev. 30—20.

Račun poštne hranilnice štev. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Slovensko obrtništvo se je že tretjič izreklo za ločene zbornice.

V nedeljo dne 14. junija se je vršil izredni občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, kateremu smo že v naprej priznavali pravico, da govori v imenu slovenskega obrtništva in smo tudi z ozirom na to v zadnji številki »Zanatlije« priporočali polnoštevilno udeležbo.

Znano nam je, da se obrtništvo vprašuje — zakaj toliko izjav, ko mora vendar ena zadostovati in tudi držati. Toda mi temu zborovanju nismo nasprotovali in to iz razloga, da bi se nam zopet ne podtikalo, da ni večina obrtništva na naši strani, t. j. za ločene obrtne zbornice.

Med nami gotovo niso prevladovali nikaki sebični nameni, kar je razvidel lahko tudi vsak posameznik na občnem zboru, kjer smo pristali na vse, kar je želel g. zvezni načelnik in drugi. Pristali smo celo na poimenovalno glasovanje, s katerim se je na mnoge vplivalo, da niso glasovali tako, kakor so želeli. Približno četrtina glasov, prejetih za skupne zbornice, pa je bilo pridobljenih na skoraj nedopusten način z neoficijelno potrjenimi oddanimi listki. Vse skupaj pa ni prav nič pomagalo, niti to, da so imeli ves svoj uradni aparat na svoji strani, tako pri Zvezi in Zbornici. Slednja je pred zborom razposlala okrožnico in knjige v prilog skupnih zbornic, dočim se nam je od vseh strani zabranjevalo, da niti nismo smeli govoriti in objasniti vseh nepravilnosti, naj si bo pri Zvezi ali Zbornici. Odmerjen nam je bil celo samo 7minutni čas govora, dočim so govorniki za skupne zbornice lahko govorili neomejeno proti sistemu ločenih zbornic.

Po dnevnikih so nas na debelo obrekovali z neresničnimi in nelojalnimi vestmi. Zvezin načelnik pa, ako že ni mogel ostati nevtralen, bi se ne smel z vso silo zavzemati za skupne zbornice. Kljub vsem naporom, da bi se slovensko obrtništvo izreklo za skupne zbornice, pa so dosegli ravno nasprotno. Obrtništvo je prišlo do samozavesti in prodrlo je odločna jugoslovanska zavest, ter upamo, da bodo gotovi gospodje, ki so dosedaj ribarili v kalnem, utihnili in priznali, da je večina slovenskega obrtništva za ločene zbornice.

Večina odklanja pravico obrtnemu odseku Zbornice TOI o kakršnihkoli izjavah, in to o skupnih ali ločenih zbornicah.

Kdo ruši enotnost slovenskega obrtništva, nam je lahko odgovoriti. Uverjeni smo, da ne industrijalci, ne trgovci in tudi ne zavedni obrtniki, pač pa neobrtniki in samo par obrtnikov, kateri pa v zahvalo poštenemu slovenskemu obrtništvu, ki jim je zaupalo — obrtništvo prodajajo. Pri vsem tem pa naj si zapomnijo, da obrtništvo tega dejstva ne bo nikdar pozabilo, kajti vprašanje zbornic bi moralo biti za nas rešeno že v l. 1928., ko se je ogromna večina izrekla za ločene zbornice. Dve leti smo imeli časa spoznameti se z brati Srbi in Hrvati, in to podrobno in točno o osnutku novega obrtnega zakona, tako, da bi prišli enotni predlogi k osnutku pred vladni forum. Mar ni bila ta čas vaša dolžnost, delati na skupnosti vsega jugoslovanskega gospodarstva in obrtništva? Gospoda! Ali ni to separatizem in razbijanje enotnih obrtniških organizacij? Neki pisec pravi, da je naša skupna zbornica za slovensko gospodarstvo isto, kar je univerza za našo kulturo. Ako je pisec prepričan, da velja to za industrijo in trgovstvo, nikakor pa to ne velja za obrtništvo. Smatramo jo za zastarelo, o kateri se v prejšnjih letih ni mnogo slišalo in tudi ne razpravljalo, kakšne koristi je obrtništvo imelo od nje. Več se sliši le v zadnjem

času, ker gotovi gospodje stremijo za tem, da bi še nadalje kraljevali nad obrtništvom. Ni nam znano, na kakšen način si dovoli neki pisec lastiti pravico, da pripisuje uslugo za solidnost in zmožnost slovenskega obrtništva naši Zbornici. Mar niso bili predlogi, dobra dela in zahteve po večini povzročeni po obrtnikih? V kolikor pa se je obrtništvo dobro razvijalo, si to po vsej pravici lahko pripisuje sebi, ker si je moralo ustvariti to, kar ima z lastno žilavostjo in skromnostjo, pa naj si bo to doma ali pa v tujini.

Obrtništvo z vso upravičenostjo danes pravi: »Mi hočemo imeti svojo univerzo in to je samostojna obrtniška zbornica. Edino od obrtniške zbornice lahko pričakujemo, kar si želimo. Tu je skupnost vsega obrtništva v Jugoslaviji, tu je naša gospodarska celota, če se hočemo sami ohraniti, koristiti sebi in državi.« Le kot celota bomo nekaj veljali doma in izven naših mej, ne pa peščica, kakor si jo nekateri žele, ker bi bilo to koristno le za današnje posameznike. Zatorej kličemo! Vsi jugoslovanski obrtniki, industrijci in trgovci, vsak v svojo zbornico. Pri skupnih pereh vprašanih pa se bo-

Kongres hrvatskih obrtnikov

Savez hrvatskih obrtnika v Zagrebu, v katerem so včlanjene vse obrtne organizacije, je imel svojo XXIII. redno glavno skupščino dne 24. maja v Vinkovcih. Ob tej priliki je bila tudi od Obrtnega društva v Vinkovcih aranžirana proslava 40letnice obstoja tamkajšnjega Obrtniškega društva.

Proslava in kongres sta bila nad vse pričakovane zelo dobro organizirana in obiskana.

Dnevni red, ki je bil zelo obširen in tudi njega razprave na višini glede temeljitosti in stvarnosti, je razpravljaval kot 8. točko vprašanje obrtnega zakona in o zborničnem vprašanju.

Konstatiramo, da se je ves delegatski zbor enodušno ponovno izrekel za avtonomne obrtne zbornice. Niti en delegat ni glasoval proti predlogu.

Vidi se, kako globoko se je že ideja za lastne zbornice v vseh naših krajih ukoreninila in to vsak dan tembolj, ker v resnici ni pametnejšega razloga, ki bi dokazoval nasprotno.

Na tem kongresu so bili Slovenci zastopani iz Ljubljane gg. Pičman, Šimenc, Baraga in Kregar; iz Celja: gospod Žabkar in iz Maribora g. Krajcar.

Prepričali smo se, kako delujejo v drugih krajih obrtne zbornice vzorno in disciplinirano.

Treba bo radikalno zatreči vse laži naših vodilnih mož, kateri ob vsaki priliki pravijo, da so južni kraji slabo organizirani in da so nazadnjaški itd. Tako govorjenje ima le namen nas razdvajati, kdo ima od tega dobiček, naj pa vsak obrtnik sam razsodi.

mo vedno našli z uvidevnostjo, kakor slednji to vršijo in prakticirajo že sedaj, le obrtništvo se ne privoščiti, da bi bilo v svoji lastni hiši sam gospodar.

Nešetokrat smo že poudarjali in javno povedali, da naj se preneha s podtikavanjem in natočevanjem proti gosp. Stojanoviću, češ, da on v Sloveniji propagira za tozadevno akcijo. Slovensko obrtništvo je samo toliko zavedno in uvidevno, da je spregledalo in ne more več zastopati obrtniških interesov po volji nekaterih gospodov. Pogubnega separatističnega stališča, lepih obljub in izkušenj imamo dovolj. Morda ne bi prišlo do tako odločnega delovanja za ločene zbornice, ako bi ne bilo obrtništvo ravno na merodajnih mestih v važnih vprašanih naletelo na gluha ušesa. Radi tega nam naj gospodje ne zamerijo, ako smo postali nezadovoljniji in jim pri tem svetujemo, naj si zaupanje obrtništva pridobijo na drug način in ne na diktatorski, kakor je bil sedaj pri gotovih gospodih v praksi.

Ko bo težka borba pridobljena, si bodo največje zasluge prištevali gospodje, ki so delali proti našim tezam.

G. Jos. Rebeku v pojasnilo!

Gospod Rebek se čuti užaljenega in iz ljubosumnosti zopet kritizira čez srbsko in hrvatsko obrtništvo in čez gospoda Pičmana, kateri je na mednarodnem obrtnem kongresu v Parizu zastopal slovensko obrtništvo. G. Rebek, mi Vam ne moremo pomagati, ako nimajo srbski in hrvatski tovariši več zaupanja v Vas, ko so spoznali Vaš značaj in Vašo dvoilično vlogo. Žal, da smo Vas slovenski obrtniki spoznali prepozno. Danes pa, kakor ste že sami prepričani, veste predobro, da tudi med našim obrtništvom nimate zaupanja, niti ne več v Zvezi obrtnih zadrug. Nekatere pač še varate z neresničnimi poročili, pa tudi to bo minulo. Danes je položaj tak, da je večina obrtništva, kakor tudi večina odbora v Zvezi proti Vam, ker Vam ne zaupa ničesar več, Vi pa delate brez odbora samovoljno, namesto, da bi se v interesu obrtništva in v prospeh obrtniških organizacij raje umaknili, Vam dopada delo, ki vodi k razpadu obrtniških organizacij.

Nasprotno nam je pa predobro znano, da si je pridobil g. Pičman popolno zaupanje obrtništva in to še celo od večine odbornikov v načelstvu Zveze obrtnih zadrug. Vsak se je sam prepričal o tem velikem zaupanju na zvezinem občnem zboru 14. pr. m., ko je večina glasovala za predloge g. Pičmana in s tem proti tezi, ki ste jo in jo kvarno zastopate samovoljno še v naprej. Enako pooblastilo je prejel gospod Pičman na zborovanju obrtništva že mesec dni popreje. Pozivamo Vas, da dokažete Vi, od kje in kakšno pooblastilo imate Vi, ki si jih najbrž pišete in potrjujete sami. Toliko v pojasnilo k Vašemu poročilu, priobčenemu v zadnji številki Obrtnega Vestnika pod naslovom: Drugi mednarodni obrtniški kongres.

Ljubljanski obrtnik

Francozi za ločene zbornice

Inozemski časopisi poročajo, da je bil prvi akt, katerega je podpisal novo izvoljeni francoski predsednik g. Doumer, akt o ustanovitvi posebne obrtne zbornice v Orleansu. Novo izvoljeni predsednik je sploh velik prijatelj obrtništva in je tudi s tem svojim aktom dokazal svojo simpatijo.

Vsem gg. mojstrom v Celju in okolici!

Vse gg. mojstre prosimo, da pošljejo svoje vajence in vajenke v nedeljo zjutraj pred Obrtno nadaljevalno šolo, od koder odkorakajo v spremstvu učiteljstva Obrtno nadaljevalne šole pred Obrtni dom k slavnostni otvoritvi. Vajenci in vajenke naj bodo točno ob 7. zjutraj zbrani pred šolskim poslopjem.

Vsem obrtnikom

ki se udeležijo slavnostne otvoritve Obrtnega doma v Celju, v nedeljo, dne 19. julija, naznanjamo, da se je v programu izvršila mala sprememba. Iz tehničnih zaprek se vrši »Okrožni obrtniški zbor« mesto v dvorani Obrtnega doma v mali dvorani Celjskega doma z istim dnevnim redom in ob isti uri. Sprememba je nastala vsled tega, ker zavzema razstava Obrtno nadaljevalne šole preveliko prostora. Prosimo vse obrtnike, da se zbora polnoštevilno udeležijo.

Obrtnim društvom in zadrugam v bivši mariborski oblasti

Zadnje čase sem prejel iz Vaših krajev, od Obrtnih društev in obrtnih zadrug več vprašanj, predlogov in dopisov za objavo z različnimi vprašanji, zakaj ne pokrenemo propagande za ločene zbornice tudi pri Vas in kaj je z nadaljnjo »Zanatlijo«. Sporočamo Vam tem potom, da nisem mogel sproti vsem odgovoriti, ker sem celo akcijo vršil privatno in nisem imel nikakega pisarniškega osobja na razpolago.

Naš cilj je bil, da tozadevno izbojujemo v naših lastnih organizacijah v bivši ljubljanski oblasti in se nismo nameravali vmešavati v Vaše organizacije, za kar se tudi nismo smatrali upravičene, kakor bi tudi odrekli, ako bi se Vaši voditelji vmešavali v naše organizacije. Stopili pa smo v stik z Vašimi glavnimi organizacijami in kakor nam je znano, bodo tozadevno same razčistile.

Ker so nekateri pisci omenjali, ako delamo samo za Ljubljancane, Vas zagotavljam, da kar bomo radi tega dobrega dosegli — bo enako v prid Vam, kakor nam.

Ako pa želite še nadaljnjih informacij, smo Vam vedno rade volje na razpolago in se bomo tozadevno še oglašili.

L. Pičman.

Razno.

Delavska vprašanja. Odbor Centralnega tajništva Delavskih zbornic, kjer so zastopane delavske zbornice iz vse države, je imel 4. in 5. julija svojo plenarno sejo v Novem Sadu ob priliki otvoritve nove palače tamošnje Delavske zbornice. Ko so bile opravljene tekoče upravne zadeve in je bil sprejet proračun za tekoče leto, se je odbor bavil s celo vrsto načelnih vprašanj, od katerih je posebno važno vprašanje glede obrtnega zakona in se glasi: Ob priliki izdelave obrtnega zakona se Delavske zbornice izjavljajo proti težnji, da se iz tega načrta odstranijo odredbe, ki govorijo o zaščiti delavcev in nameščencev v pričakovanju, da se obelodanijo v samostojnem zakonu.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Ker se mnoge odredbe, ki se tičejo delavcev in nameščencev, nahajajo danes v obrtnih zakonih, ki bi se uknili z uveljavljenjem načrta novega zakona, bi do obelodanjenja specialnega zakona, v katerem bi se kodificiralo vse delovno pravo, nastopile mnogoštevilne nezgode zaradi nedostatka važnejših predpisov iz procesualnega in materialnega prava. Zaradi tega smatrajo Dravlske zbornice, da morajo predložene odredbe glede zaščite delavcev in nameščencev, strokovnega šolstva in obrtnega sodstva ostati v predlogu obrtnega zakona.

Dobave.

Licitacija

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, V. No. 688-8 z dne 16. junija 1931, na podstavi členov

86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izprememb oziroma dopolnitev,

1. javno pismo ofertalno licitacijo za oddajo steklarskih, pleskarskih, slikarskih, pečarskih del, vodovodne instalacije in elektroinstalacijskih del pri gradnji kmetijsko-gospodinske šole v Sv. Juriju ob juž. žel. v skrajšanem roku na dan 27. julija 1931 ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti o licitaciji so razvidne iz popolnega razglasa v »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslavana«.

Vsi potrebni podatki in pojasnila se dobijo med uradnimi urami pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 200 q bukovega oglja. — Gradsko poglavarstvo v Tuzli sprejema do 10. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 650 komadov vodomerov; do 12. avgusta t. l. pa glede dobave železnega materiala.

— Direkcija državnih rudarskih preduzeća v Sarajevu sprejema do 12. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 50 jamskih vozičkov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 11. avgusta t. l. pri komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave pločevine, železa, železnih zakovic, vijakov, cevi in raznih kovin. — Dne 8. avgusta t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave in montaže signalno-varnostne naprave. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 24. julija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg železa, 30 kg jeklene pločevine, 270 kg jeklene žice, 100 komadov kazalnih stekel, 240 komadov vodokaznih cevk, 350 komadov obločnic za plinsko razsvetljavo, 20 komadov motnih šip, 20 komadov šip za strojna okna in 300 komadov gorilcev za oljnati stenj. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave 60 komadov vrvic za te-

lefonske slušalke. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 24. julija t. l. ponudbe glede dobave ene kompletne skretnice. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave lesa ter glede dobave 1 nosilca; do 16. julija t. l. glede dobave 100 kg papirnatih vrečic, 100 kg ovijalnega papirja in 2000 kg bučnega olja; do 20. julija t. l. pa glede dobave 10.000 komadov krajnikov. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave 50 m³ bukovega lesa, 1 kadi in 1 peči za kopalnico in 20 plošč železne pločevine. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 6. avgusta t. l. ponudbe glede dobave trolpolnih avtomatičnih sklopk. — Oddaja zakupa prevoza, izkladanja in nakladanja monopolskega blaga pri Tobačni tovarni in skladišču soli v Ljubljani se bo vršila potom direktnih ponudb, katere je vložiti do 18. julija t. l. pri Tobačni tovarni v Ljubljani. —

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snaži, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana, Prešernova ul. 50

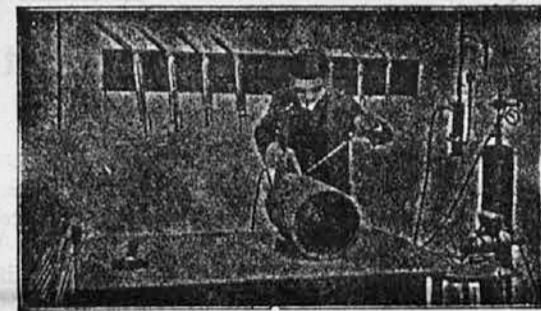
(v lastnem poslojju)

Brzojavni naslov:
KREDIT LJUBLJANA

Telefon šte.:
2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposita itd.

**Tvornica
ZA DUŠIK D. D.**

in

AGA-RUŠE

udružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi
proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

Skrom vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočermirno, lepo
in sočnobebo

acetilensko luč

Inkoriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje